

Inhoud

- 1 Algemene regels
- 2 Scoringsvoorschrift
 - 2.1 Scoringsregels algemeen
 - 2.2 Scoringsregels voor de vragen
 - 2.3 Scoringsregels voor de vertaling
 - 2.4 Antwoordmodel voor de vragen
 - 2.5 Antwoordmodel voor de vertaling

1 Algemene regels

In het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/LBO zijn twee artikelen opgenomen die betrekking hebben op de scoring van het schriftelijk werk, namelijk artikel 41 en artikel 42. Deze artikelen moeten als volgt worden geïnterpreteerd:

1 De examinerator en de gecommiteerde zijn verplicht het scoringsvoorschrift voor de scoring van het schriftelijk werk toe te passen.

2 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het schriftelijk werk vast. Komen ze daarbij na mondeling overleg op basis van het scoringsvoorschrift niet tot overeenstemming, dan wordt de score vastgelegd op het rekenkundig gemiddelde van beide voorgestelde scores, (indien nodig) naar boven afgerond op een geheel getal.

2 Scoringsvoorschrift

Voor de beoordeling van het schriftelijk werk heeft de Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven (CEVO) het volgende scoringsvoorschrift opgesteld.

2.1 Scoringsregels algemeen

1 De examinerator vermeldt de scores per vraag en per kolom en de totaalscores op een aparte lijst.

2 Bij de scoring van een onderdeel van het schriftelijk werk zijn alleen gehele punten geoorloofd.
Een toegekende score kan nooit lager zijn dan 0.

3 Een volledig juiste beantwoording van een vraag en een volledig juiste vertaling van een kolom levert het aantal punten op dat in het antwoordmodel als maximumscore staat aangegeven.

4 Indien een gegeven antwoord of een vertaling niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord of deze vertaling op grond van aantoonbare vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist gekwalificeerd kan worden, moet het aantal beschikbare punten geheel of gedeeltelijk aan het gegeven antwoord of vertaling worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel.

5 Voor het schriftelijk werk kunnen maximaal 100 scorepunten worden toegekend. De kandidaat krijgt 10 scorepunten vooraf. Van de overige 90 scorepunten worden maximaal 45 punten aan de vertaling toegekend en maximaal 45 punten aan de vragen.

2.2 Scoringsregels voor de vragen

1 Indien in een gegeven antwoord een gevraagde toelichting of motivering ontbreekt, dan wel foutief is, kunnen geen punten worden toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven.

2 Indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

3 Indien een kandidaat meer antwoorden (in de vorm van voorbeelden, redenen, argumenten e.d.) geeft dan er expliciet gevraagd worden, komen alleen de eerst genoemde antwoorden voor beoordeling in aanmerking.
Indien er slechts één antwoord expliciet gevraagd wordt, wordt dus alleen het eerst gegeven antwoord in de beoordeling betrokken.

2.3 Scoringsregels voor de vertaling

1 De score 0 moet worden toegekend indien in een kolom een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolom.

Het verdient aanbeveling de scoring van het examenwerk per kolom of zin en per vraag uit te voeren en tijdens de scoringsprocedure de volgorde van de examenwerken enkele keren te wijzigen. Dit om ongewenste beoordelingseffecten tegen te gaan.

2.4 Antwoordmodel voor de vragen

Antwoorden

Deel-
scores

Bij de beoordeling van het werk dient er van uitgegaan te worden dat de opgave en het beoordelingsvoorschrift juist zijn. Het is niet toegestaan hiervan naar eigen inzicht af te wijken, ook niet op grond van onderlinge afspraken al dan niet gemaakt op examenbesprekingen. Met een eventuele fout in de opgave of in het beoordelingsvoorschrift zal rekening worden gehouden bij de vaststelling van de cesuur.

Maximumscore 2

- 1 Twee van de onderstaande antwoorden:
- . het enjambement / de plaatsing van δεινός
 - . dat de dichter Patroklos toespreekt
 - . het herhalen van τοι
 - . de versus spondiacus

Onjuist: γάρ benadrukt dat de komst van Apollo fataal zal zijn voor Patroklos.
Onjuist: de plaatsing van ἔνθα.

Maximumscore 2

- 2 πάρος Vroeger, toen Achilles de helm droeg.
τότε Toen, op het moment dat Hektor Patroklos versloeg (en Zeus de helm aan Hektor gaf).
σχεδόθεν Spoedig, wanneer Hektor zal sterven.

Indien 2 elementen goed, 1 scorepunt toekennen.
Indien 1 element goed, geen scorepunten toekennen.

Onjuist: Patroklos droeg de helm vroeger niet; toen droeg Patroklos de helm wel;
Patroklos zal spoedig sterven.

Maximumscore 2

- 3 γυμνόν (regel 815)

Onjuist: ταρών (regel 806); μεγάθυμον (regel 818).

Maximumscore 2

- 4 . πλήξεν (regel 791)
. βάλε (regel 807)

1

1

Ook goed: βάλε (regel 793) en ἐφήκε (βέλος) (regel 812)

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
5 ☐ . maar hij doodde hem niet . met / door de lans bedwongen	<u>1</u> <u>1</u>
Indien οὐδέ en / of δουρί niet zijn vertaald, 1 scorepunt toekennen	
Maximumscore 1	
6 ☐ een wild zwijn	
Maximumscore 1	
7 ☐ een leeuw	
Maximumscore 1	
8 ☐ ἐβίησατο / ἐδάμασσε (θυμὸν) ἀπηύρα	
Indien een van beide ontbreekt, geen scorepunten toekennen.	
Maximumscore 2	
9 ☐ πολέας πεφνόντα	
Indien πολέας ontbreekt, geen scorepunten toekennen.	
Maximumscore 2	
10 ☐ νήπιε δείλε ἄφρονι	
Indien 2 elementen goed, 1 scorepunt toekennen. Indien 1 element goed, geen scorepunten toekennen.	
Onjuist: πού	
Maximumscore 2	
11 ☐ (φίλην ἐς) πατρίδα γαῖαν	
Maximumscore 2	
12 ☐ Achilles heeft Patroklos juist de waarschuwing meegegeven, niet met Hektor een gevecht aan te gaan.	
Maximumscore 1	
13 ☐ Als jij / Hektor	
De toevoeging Als Euphorbos maakt het antwoord niet fout. Indien alleen: als Euphorbos, geen scorepunt toekennen.	
Maximumscore 3	
14 ☐ Patroklos beschouwt Apollo en Moira / het Noodlot als één persoon / instantie.	
Maximumscore 2	
15 ☐ σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος (regel 800)	
Indien regel 841, geen scorepunten toekennen.	

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
16 □ . De Grieken zijn aan de winnende hand,	<u>1</u>
. hoewel door Zeus bevolen was dat, zolang Achilles niet meedeed aan de strijd, de Grieken zouden verliezen;	<u>1</u>
. dit op verzoek van de moeder van Achilles, Thetis.	<u>1</u>
Voor elk onjuist of ontbrekend element 1 scorepunt in mindering brengen.	
Maximumscore 2	
17 □ . Indien het vers correct is gescandeerd en het juiste element is ingevuld	<u>2</u>
. Indien wel κορυθαίολος correct is ingevuld, maar er een fout in het scanderen is gemaakt.	<u>1</u>
Maximumscore 1	
18 □ χαμάζε	
Maximumscore 1	
19 □ περι Κεβρίοναο	
Maximumscore 1	
20 □ streden	
Maximumscore 4	
21 □ . Bij Homeros wordt Patroklos door Apollo van zijn wapenrusting ontdaan. Bij Huydecoper doet Hektor dat.	<u>2</u>
. Bij Homeros weet Hektor dat hij tegen Patroklos vecht. Bij Huydecoper ontdekt Hektor pas na afloop van het gevecht dat hij niet tegen Achilles maar tegen Patroklos heeft gevochten.	<u>2</u>
Maximumscore 2	
22 □ Op het feit dat Agamemnon Achilles Briseis heeft afgenomen.	
Maximumscore 2	
23 □ Op het feit dat de Grieken na de dood van Patroklos dreigen te verliezen.	
Maximumscore 2	
24 □ . De onsterfelijkheid van de paarden.	<u>1</u>
. Het feit dat Zeus / de goden de paarden aan Peleus ten geschenke heeft / hebben gegeven (bij diens bruiloft).	<u>1</u>

2.5 Antwoordmodel voor de vertaling

Kolon 25

Maximumscore 2

Ἦτοι ὃ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο·

Voorwaar hij (althans / nu) na zo te hebben gesproken ging (dus) zitten / zat neer;

wat hij gezegd had

0

hij zat

1

zo sprekend

1

omdat hij sprak / om te spreken

0

zoals hij zei / gezegd had

0

voorwaar degene die zo gesproken had ging zitten

1

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 26	
Maximumscore 2	
τοῖσι δ' ἀνέστη διος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠρκόμοιο, (en) voor / bij / temidden van hen stond op de stralende Alexander / Paris, de echtgenoot van Helena met schoon haar,	
daarna stond op	1
op hen ging staan	0
voor hen / hen deed opstaan / kwam in opstand	0
bij hen stond	1
bij hen was	0
Alexander de zoon van Zeus	0
de schoonlokkige echtgenoot	0
de Griekse echtgenoot / de echtgenoot van de Griekse drank	0
Kolon 27	
Maximumscore 1	
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· hem antwoordend / antwoordend tot hem sprak hij de gevleugelde woorden:	
haar	0
terwijl hij dankte / terwijl hij voorbijkwam	0
ik sprak	0
Kolon 28	
Maximumscore 2	
«Ἀντήνορ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἔμοι φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις· „Antenoor, jij zegt / spreekt (daar) dingen die mij niet meer aangenaam zijn / deze dingen zeg jij niet meer aangenaam voor mij;	
die mij niet aangenaam zijn	1
jij bent mij niet meer dierbaar	0
terwijl jij mij niet meer dierbaar bent	0
jij zegt hetzelfde	0
jij zei	1
jij moet zeggen	0
Kolon 29	
Maximumscore 3	
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι. jij weet / kan ook (wel) een ander voorstel / verhaal / woord, beter dan dit, (te) bedenken.	
jij weet een ander voorstel te bedenken (καὶ niet vertaald)	2
jij wist	1
ik weet	0
een ander weet	0
jij weet dat een ander een beter voorstel dan dit bedenkt	0
jij weet beter dan hij een ander voorstel te bedenken	0
jij weet en kent / bedenkt een ander voorstel beter dan dit	0
een ander voorstel en betere dingen	0
dit betere voorstel / een beter voorstel van hem	0

Kolon 30**Maximumscore 2**

Εἰ δ' ἔτεδὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Maar als jij (dan) werkelijk in ernst dit / dat zegt,

jij zei	<u>1</u>
en als	<u>1</u>
jij bent	<u>0</u>
als je hem werkelijk in ernst toespreekt	<u>0</u>

Kolon 31**Maximumscore 3**

ἐξ ἄρα δὴ τοὶ ἔπειτα θεοὶ φρένας ὄλεσαν αὐτοί.
dan hebben vernietigd / vernietigden (klaarblijkelijk) de goden zelf jouw verstand / dan hebben de goden zelf jou van je verstand beroofd.

sinds / nadat de goden jouw verstand hebben vernietigd	<u>0</u>
zes goden zelf	<u>0</u>
de goden beroofden jou van je verstand (αὐτοί niet vertaald)	<u>2</u>
dezelfde goden / die goden	<u>1</u>
de goden zelf doodden jouw verstand	<u>2</u>
de goden zelf kwamen om wat betreft hun verstand	<u>0</u>
vernietigen	<u>1</u>

Kolon 32**Maximumscore 2**

Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μέθ' ἵπποδάμοις ἀγορεύσω·
Maar ik zal temidden van de paardenbedwingende Trojanen zeggen / spreken:

ik spreek	<u>1</u>
met de paardenbedwingende Trojanen	<u>1</u>
na de paardenbedwingende Trojanen	<u>0</u>
maar ik zal spreken tot de Trojanen temidden van de paardenbedwingers	<u>0</u>

Kolon 33**Maximumscore 2**

ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι· γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
(en) ik zeg het (ronduit) zonder omwegen: ik zal (weliswaar) de vrouw niet teruggeven;

ik ontken het rechtuit	<u>0</u>
ik zal geen vrouw teruggeven	<u>1</u>
ik zal de vrouw niet vergoeden	<u>0</u>
laat ik de vrouw niet teruggeven	<u>0</u>

Kolon 34**Maximumscore 3**

κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ, πάντ' ἐθέλω δόμεναι
 maar de bezittingen die ik uit Argos naar (ons) huis bracht, wil ik alle (terug)geven /
 maar de bezittingen, zoveel als / alle bezittingen die ik uit Argos naar (ons) huis bracht,
 wil ik (alle) (terug)geven

en de bezittingen	<u>2</u>
ogen	<u>0</u>
ik geef aan ons	<u>0</u>
naar ons huis in Argos	<u>0</u>
naar jullie huis	<u>0</u>
ik wil (aan) allen (terug)geven	<u>0</u>
ik werd meegevoerd	<u>0</u>

Kolon 35**Maximumscore 3**

καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.»
 en (ook) nog van huis / uit eigen middelen andere dingen erbij leggen.”

maar (ἄλλα) (ook) nog van huis erbij leggen	<u>2</u>
en ook van huis uit andere dingen bezweren	<u>0</u>
en ook nog andere dingen van huis leg ik erbij	<u>1</u>
om ook nog andere dingen van thuis te geloven	<u>0</u>

Kolon 36**Maximumscore 1**

Ἦτοι ὁ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο·
 Zie kolon 25.

Indien zowel kolon 25 als kolon 36 onjuist zijn vertaald, in beide gevallen geen scorepunten toekennen.

Kolon 37**Maximumscore 1**

τοῖσι δ' ἀνέστη Δαρδανίδης Πρίαμος,
 Zie kolon 26.

Indien zowel kolon 26 als kolon 37 onjuist zijn vertaald, in beide gevallen geen scorepunten toekennen.

Dardanides	<u>0</u>
------------	----------

Kolon 38**Maximumscore 1**

θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος,
 de / een tegen de goden opwegende leider / bestuurder,

met de goden	<u>0</u>
een gelijke bestuurder voor / van de goden	<u>0</u>
verwekker	<u>0</u>

Kolon 39**Maximumscore 1**

ὁ σφιν, ἔν φρονέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

hij, hun goed gezind, nam het woord en sprak / hij, goed gezind, nam het woord en sprak te midden van hen:

die (relatief)

0

wat hij sprak en zei

0

hij, vriendelijk gezind, sprak tot hen

0

hij was temidden van hen

0

wig / folterwerktuig

0

elkaar goed gezind

0

hij sprak na hen / hen

0**Kolon 40****Maximumscore 2**

«Κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἢδ' ἐπίκουροι,

„Luister(t) naar mij, Trojanen en Dardanen en bondgenoten, / Hoor mij Trojanen en Dardanen, bondgenoten van Troje (voorvertaalde tekst)

jullie hebben mij gehoord

0

hoort het van mij

0

Trojanen en Grieken

0

Trojanen en Dardanen of bondgenoten

1

reeds

0**Kolon 41****Maximumscore 3**

ὄφρ' εἶπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

opdat ik zeg wat mij het / mijn hart in mijn borst beveelt / aanspoort. / Spreken zal ik, zoals het hart in mijn borst het mij ingeeft (voorvertaalde tekst).

opdat ik zeg wat het woord in mijn borst beveelt

1

opdat ik het zeg / ik het spreek, dat beveelt mij mijn hart in mijn borst

0

totdat ik zal hebben gezegd

2

zolang als / totdat ik spreek

0**Kolon 42****Maximumscore 2**

Νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ πτόλιν, ὡς τὸ πάρος περ,

Neemt nu (weliswaar) de / een maaltijd in / verspreid over de stad, (net) als vroeger / zoals eerder,

jullie namen een maaltijd

0

kiest een maaltijd

0

draait om

0

zoals hij / die vroeger

0

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 43	
Maximumscore 2	
καὶ φυλακῆς μνήσασθε καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος, en jullie moeten denken / denkt aan de wacht en jullie moeten waakzaam blijven ieder / allen,	
jullie dachten aan de wacht	<u>0</u>
maakt melding van de wacht	<u>0</u>
de wacht herinnert zich	<u>0</u>
de bewaker(s)	<u>0</u>
Kolon 44	
Maximumscore 2	
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἵτω κοίλας ἐπὶ νῆας (maar / en) in de vroegte / morgenochtend moet Idaios naar de holle schepen gaan	
op de holle schepen	<u>0</u>
naar het holle schip	<u>1</u>
hol naar de schepen	<u>0</u>
naar de holle tempels	<u>0</u>
Kolon 45	
Maximumscore 2	
εἰπέμεν Ἀτρείδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάω, μῦθον Ἀλεξάνδροιο, om te zeggen aan de Atriden / de zonen van Atreus, Agamemnon en Menelaos, de boodschap / het woord / verhaal van Alexander,	
wij zeiden	<u>0</u>
aan de Atriden en aan Agamemnon en Menelaos	<u>0</u>
de zoon van Atreus, Agamemnon en Menelaos	<u>0</u>
de zoon van Atreus, Agamemnon, en aan Menelaos	<u>1</u>
Kolon 46	
Maximumscore 3	
τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.» wegens / om wie de twist is ontstaan / ontstond.	
een twist	<u>2</u>
dat / omdat om hem de twist ontstond	<u>0</u>
wegens deze / die / de twist ontstond hij	<u>0</u>
om wie hij de twist deed ontstaan	<u>0</u>

Einde